

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.”

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Nr. 3061.

Cerculariu,

cătră toți P. T. Domni protopresbiteri și administratori protopresbiterali și cătră întreaga preoțime din districtul Consistoriului din Arad.

După ce Măritul nostru congres național-bisericesc a admis prin concludul seu Nr. 14 din a. c., ca preoțimea noastră să pôtă reclama și să primescă întregirea venitelor sale din vistieria statului pe basa normelor articolului de lege XIV din 1898, astfel pentru esecutarea acestei legi, în necsul ordinațiunei ministeriale Nr. 4433/898, comunicată de aici sub Nrul 6461/898, subscrisul Consistoriu să vede îndemnat nainte de tôte a atrage atențiunea tuturor celor interesați la § 3, din lege, și acelaș § din ordinațiunea provocată, invocată acum din nou în scrisoarea Dlui ministru reg. de culte și învățămînt dto 5 Maiu a. c. ad. 4433/898, de după care, **acel post de paroch, sistemisat până la 1 Ianuariu 1898, care nu va fi însinuat până la 30 Iuliu nou a. c. inclusive, nu pôte fi împărtășit de întregirea venitului.**

Din acésta dispoziție a legii fiind evident, că insinuarea cererei de întregire este legată de timp fics, urméză de sine necesitatea, că fie-care preot, din fiecare parochie îndreptățită în sensul legii a reflecta la întregirea venitului său preoțesc din vistieria statului, are să-și facă fassiunile prescise și ajustându-le cu documentele necesare să le subșternă pe calea oficiului protopopesc la Consistoriu, ca autoritate superiôră bisericească, cu atât mai vêrtos, cu cât, atât în sensul legii, cât și în sensul ordinațiunei ministeriale. întregirea venitului numai pe calea autorității confesionale să pôte cere și insinuarea deadreptul la înaltul Guvern. Dl Ministru reg. ung. de culte și învățămînt o întredice și prin noul său ordin dela 5 Maiu a. c. Nr. 4433/898, în care mai accentuează de nou, că nu numai preotul respectiv, dar și însuș postul de preot, care nu va fi însinuat în ter-

minul legal își perde pentru totdeauna titlul de drept la cererea de întregire a dotației.

De aceea făcend pe toți atenți la dispozițiunile de mai sus și la consecințele lor, notăm, că pe calea oficiilor protopopești să trimitte fiecărui preot interesat câte 3 esemplare din blanchetele de fassiune, cari Înaltul Guvern ni le-a pus la dispoziție, observând în general, că:

1) Blancheta semnată cu litera A, este pentru îndeplinire cu datele relative la cvalificațiunea preotului, iar cea semnată cu B pentru datele dotațiunei preoțești.

2) Atât despre cvalificațiunea sa, cât și despre venitele preoțești, preotul deplinește fie-care blanchetă în 3 esemplare, documentele înse se alătură numai într'un exemplar dar pre cât se pôte, în traducere ungurească, legalisată prin notariul comunal ori protopopul concernent.

3) Rubrica 6 din formulariul A, și rubrica 5 din formulariul B, servește pentru indicarea documentelor și alte note.

4) Tôte documentele sunt libere de timbre și tacse, avend să fie provêdute cu nota: „In afaceri de congruă libere de timbru,” de asemenea sunt libere de timbru și taxe tôte actele, ce să înaintéază la autorități pentru procurarea de documente.

5) Este în interesul și datorința fie-cărui preot care reflectează la întregirea dotației că dacă nu are la îndemână, să-și procure numai decât documentele, despre cvalificațiunea sa, și dovețile despre venitele și speșele calculabile, apoi că blanchetele A și B. deplinite și ajustate, să le subșternă Consistoriului cel mult până la 8/20 Iuliu a. c. pe calea protopopului concernent.

Relativ la insaș deplinirea blanchetelor, deși ordinațiunea ministerială, comunicată deja sub Nr. 4433/898, indică și arată amênunțit, ce date să recer la fie-care rubrică din blanchete și în ce mod sunt a să procura documintele, cu cari să se probeze

validitatea datelor, totuș pentru procedere uniformă adaugem următoarele explicații și anume :

I. Relativ la blancheta A.

a) La rubrica a 4 din formulariul A., preotul, care n'a terminat 8 clase, nu alătură testimoniul despre clasele absolvate.

b) La rubrica 5. preoții hirotoniți înainte de stat. organic, cari ca atari nu au testimoniul formal de calificare, vor alătura actul cunoscut sub numele de „comitiva“, care dovedește examinarea actului de instituire prin Consistoriu, dovedește hirotonirea, dispunerea de introducere și suplinește în mod provisoriu și singhelia.

c) Acest act cei interesați îl vor procura din archiva protopopescă, pe care concernintele protopop îl edă în copie autentică, provădit cu subscrierea și sigilul oficios, ori dacă în arhivul protopopesc nu l'ar găsi, concernintele protopop îl reclamă dela Consistoriu, indicând anul, datul și numărul actului pe baza protocolului seu esibitional.

d) Blancheta A deplinită și ajustată cu documentele recerute, o subscie preotul interesat și o predă concernintelui protopop, care după ce o censurază și o află în ordine, o subscie și dânsul în reprezentanța autorității bisericesti. Subscrierea protopopului, se face într'un (șir) ord cu a preotului, având protopopul a-și nota observările eventuale pe act separat, care îl va alătura la colă.

II. Relativ la blancheta B.

1. Anul 189.. dela începutul călei se întregește la 1898, căci venitele și spesele anului ultim sunt mai cunoscute.

2) Onorata preoțime să fie înainte de toate cu atențiune la inducerea filiilor și să nu întrelase a induce ca filii pe credincioșii de prin puste și pe cei resfirați prin comune de alte confesiuni, pentru că aceste fashiuni ne pot servi și ca documente în anumite alte casuri, deosebi în observări să facă note pentru acele comune bisericesti cari sunt afiliate numai provisoriu la cutare parochie matră, ca adevă „este numai provisoriu afiliată“.

3) Fasiunea să se facă pentru toate parochiile, a căror dotațiune nu atinge cifra stătorită în lege, prin urmare și pentru parochiile vacante, cari ca atari stau sub administrare provisorie a preotului al doilea și respective a preotului vecin, nu altcum și pentru parochiile, cari sunt afiliate numai provisoriu ca astfel, atari parochii sistemisate înainte de 1 Ianuarie 1898, să nu-și perdă dreptul întregirea dotației dela stat.

4) La îndeplinirea rubricelor despre venitele computabile și spesele detragânde, preoțimea interesată poate proceda liber, dar pot servi ca basă și datele culese pe baza ordinului Nr. 5823/898 și cu atât mai vârtos, cu cât acelea sunt autenticate prin comitetul parochial în presința comisiunei esmise.

Să observă însă acum, că din venitul constat atunci, ca să se lase afară venitul dela boteze și cununii, precum se lasă afară și venitul socotit pentru locuința și curtea (ocolul) dela casa parochială, iar din grădina parochială numai acea parte are să se compute la venit, care eventual trece preste unul și jumătate juger catastral (vezi §. 11 p. 1 alinea 2 din art. de lege XIV. din 1898 și punctul 5 din ordinul comunicat Nr. 4433/898), ér la spese, se se acomodeze ord. ministeriale Nr. 4433/898, inducând cei interesați între celelalte spese detragânde și cuota admisă pentru capelani.

Preoții cari nu beneficiază de casă parochială pentru-că nu există, vor nota această împrejurare în rubrica observărilor la I 2, din colă B. „casă parochială nu există“, apoi vor lua dela antistia comunală un atestat; cât face rebitul în acea comună pentru casa parochială, acel atestat i-l alătură la colă de fashiune, pe basa căruia consistoriul va nota din parteși lipsa casei parochiali, spre eventuala considerare la titlul speselor.

5) Abstrăgând dela aceea, că eventualele abuzuri, ce s'ar comite la fashiunea venitelor și speselor, cad sub urmările provăzute în §-ul 11 al legii, dar având în vedere și datorința de a preveni eventualelor neînțelegeri pe viitor între popor și preot din eventualele espuneri neesacte a venitelor și deosebi din cauza birului, pentru că stolele și altcum variéză, după ce venitele odată espuse în această fashiune nu se pot reduce, și după ce Înaltului guvern este rezervat dreptul de a controla esactitatea datelor, — va fi numai în interesul bine priceput al bisericii, ca sub rubrica birului să se inducă aceea, ce s'a constatat de incassabil, iar relativ la poziția 6 de venite observăm, că sub „avatás“ Înaltul guvern înțelege acele funcțiuni preoțesti, cari se fac: miresele înainte de cununie, femeilor ridicate din naștere și pruncilor nou născuți, întru cât pentru aceste se plătește stolă anumită, acestea adevă ar fi molitve, cari la noi parte nu sunt întróduse, parte se compută în stola dela sfințirea apei de moașă și se rebonifică la actul botezului, care ca atare nu se compută în venitul minimal de 800, respective de 1600 coróne.

6) Adausul dela finea observărilor din colă B : *Întregirea competenței folosite până acuma din cassa statului*“ privește pe calvini, și preoții nostri se o îndeplinescă cu o linie orisontală, ce însămnă că nimica.

7) Îndeplinite toate rubricile de îndeplinit, are să se inducă la pagina a treia cifra sumei ce lipsește spre întregire la 600/1200 coróne și respective la 800/1600 coróne, ca astfel la prima privire se fie evidentă suma recerută.

8) După punerea datului și după ce subscie preotul, concernintele protopop ca superioritate nemijlocită subscie și această colă, făcându-și observările de cuviință în act separat.

9) Protocolele luate mai înainte în singuraticile parochii despre dotațiunea parochiilor s'au pus la dispoziția concernenților protopopi și adm. protopopesci, și preoții interesați se pot folosi de ele la oficiul protopopesc.

10) Preoții cari nici din ord. ministerial Nr. 4433/898 nici din circularul present nu s'ar ști orienta, se se adreseze verbal la concernintele protopop resp. adm. protop. având fiecare preot a-și nota pe acest circulariu că la care titlu, ce date și respective venite și spese au fasionat.

Arad 31, Maiu, 1899.

Consistoriul eparchial gr. or. rom. din Arad :

Iosif Goldis, m. p.
archimandrit
vicariu episcopesc.

In ziua pogorîrii Duhului Sânt.

Astăzi prăznuim ziua în care trup s'a făcut făgăduința Domnului.

Astăzi prăznuim evenimentul cel mare, prin care vecinica petrecere a Mântuitorului Christos pe pământ, vecinica lui îngrijire și îndurare față de neamul omenesc se stabilește în lume pentru toate timpurile, prin biserica sa cea inzestrată cu darul infalibilității.

Astăzi se realizează făgăduința Domnului prin fegorirea Duhului Sânt asupra apostolilor lui.

Astăzi propovăduitorii legii Domnului între vijeitul vântului și arătarea limbilor, umplându-se de Duh Sânt, sunt sfințiți și introduși solemn în oficiile lor.

Astăzi răsună prin rostul lui Petru în templul din Ierusalim prima predică a legii cei nouă. Astăzi primesc cele trei mii semnul alianței a noului popor al lui D-șeu, și intră în comunitatea creștină. De aceea este prasniciu acesta sêrbătoreea în t e m e i e r i i bisericeii creștine. Acăsta mare însemnătate a țilei: pogorirea Duhului Sânt peste apostoli și întemeierea bisericeii creștine, sunt motivele, cari ne arată pentru-ce întreaga biserică creștină, a sêrbat dela înființarea ei, și sêrbează și astăzi acăstă s-tă ți cu atăta solemnitate!

Trei ani a propovăduit Mântuitorul Christos evangelia sa. Trei ani a fost în cea mai intimă comunitate cu învățaceii sêi, ér înălțându-se la ceriurile-a demandat, să nu se depărteze din Ierusalim, până nu va veni: „Mângăitorul, Duhul adevărului, pe care Tatăl îl va trimite în numele meu; acesta vê va învăța toate și vê va aduce aminte de toate câte v'am spus vouă“.

Și ce schimbare! Prin evenimentul acesta s'a prefăcut cu totul starea apostolilor. Când ei petreceau cu învățatorul pe pământ, nu erau în stare a înțelege scopul venirii lui Isus în lume, nici doctrina lui, și erau preocupați de prejudiciul Iudeilor, că Isus va întemeia un imperiu pământesc, în carele

vor ocupa ei locurile prime. În acăstă stare se aflau ei încă și după învierea lui Isus. Afară de acăsta erau slabi și fricoși, prinderea Domnului îi împrăștiase, ér Petru eroul cel mare, carele a tăiat urechia servitoriului archiereului iudaic înaintea unei servitore se lapadă de Domnul, — și ascunși în Ierusalim, nu cutezau a se expune furiei jidovilor, și a mărturisi, că sunt ucenicii Domnului, — îndată ce s'a pogorit asupra lor Duhul Sânt nu mai cunosc frica. Pășesc în public, și propovăduiesc înaintea archierilor și cărtarilor adevărurile evangheliei Domnului. Intimidările și amenințările le desprețuesc. Nu se tem de pedepse, ci declară solemn, că „trebuie a asculta pe D-șeu, mai mult decât pe omeni“. Se împrăștie în totă lumea. Și nici chinurile cele mai barbare, nici mórtea cea mai înfricoșată n'a fost în stare ca să-i reție dela propovăduirea evangheliei Domnului; ér biserica Domnului începe a se clădi și a-și face loc printre foc și sabie.

Cu bucurie și cu profundă pietate să sêrbăm ziua acăsta, pentru-că în acăstă s-tă ți s'a inaugurat solemn biserica Domnului pe pământ, „stîlpul și întărirea adevărului“, acăstă mamă bună a noastră, care despotrivă ne primește la sinul ei pe toți, oferindu-ne la toți prin s-tele ei taine, hrana spirituală necesară spre mântuirea și fericirea noastră.

Impodobim astăzi casa Domnului, — pe care „porțile iadului nu o va sfărîma“, și care va dura „până la sfîrșitul veacurilor“ — cu verdetă, pentru-că verdeața însemneză viață; ér prin acăstă verdeața simbolisăm viața cea nouă inaugurată de Domnul în lume, pentru toți cei ce sunt fiii bisericeii sale.

Sêrbând acăstă mare sêrbătore a bisericeii, să ne înocim și noi prin biserica Domnului cu nouă putere, cu puterea și cu darul Sântului Duh, carele se pogoră astăzi peste apostolii sêi — ca acest Duh sfint, Duhul adevărului, Duhul înțelepciunii, Duhul temerii de D-șeu, să ne lumineze arăt viața noastră privată, cât și viața noastră publică bisericescă-națională.

Postul

— Revistă Bisericescă. —

În numărul nostru 50 din ăstan am făcut mențiune despre propunerea făcută de P. S. S. Episcopul Dnnării-de-Jos, Partenie (din România) în Sinodul archieresc întrunit la București, prin care stăruie pentru o regulare a postului mai ales la popor, și am promis a reproduce importanta propunere îndată ce o vom a publicată.

Dăm asta-ți acăstă propunere în întregri ei. Iată-o :

Sfântul Paul, marele apostol al nêmurilor, în epistola sa către Efesseni, dice că „nimeni aici odată, nu și-a urit corpul sêu, ci-l hrănește și-l încăldește pre el, precum și Christos a iubit Biserica, și pre sine s'a dat pentru dënșea, ca se o sfințescă pre ea, curățind-o cu bae de apă, prin cuvânt ca se o pună înaintea Sieși mărită Biserică, neavând întinăciune, nici prihană, sau alt-ceva de acăst-fel, ci ca se fie sfântă și fără prihană.“

Acăste sfinte și dumnezești învățături, fiind și trebuind a fi și noi următori și predicatori, cu cuvântul și

cu fapta, ne-am gândit și incredințat că, pe lângă silințele ce trebuie să ne dăm pentru mântuirea sufletului nostru și câștigarea împărăției lui Dumnezeu, bunăstare trupescă a creștinilor din pământul acesta de Dumnezeu Regat Român, este și ea, și trebuie să fie, una din cele mai de căpetenie îngrijiri a noastre a tuturor, și mai cu seamă a Episcopatului nostru, pentru că printr'ênsa noi, ômenii, putem trăi în lume, ca popor, neam și credință, spre lauda și mărirea lui Dumnezeu, Creatorul universului.

Și dară :

Vedând rēcirea sentimentului religios în popor, și înlocuirea, în multe părți, a sfintei noastre credințe și învățături creștine, cu tot felul de superstițiuni și idei, unele de cât altele mai rele, mai vătămătoare și păgubitoare creștinului în parte și Statului român în genere ;

Vedând lipsa de cultură, în care se află în deosebi țărănimea noastră, cum și nepriceperea sa în economisirea avuției sale pământene, care, precum se știe, este prada celor rei ;

Vedând pe irea sănătății, imputinarea puterilor, scurțimea simțitoare a vieții și înmulțirea îngrijitoare a bolilor la țărani, dar mai cu seamă, creșterea îngroșătoare a numărului morților lor ;

Vedând slăbiciunea copiilor și grăbnicia cu care aceste odrasle tinere se îmbolnăvesc și mor pe fie-care și ;

Ne-am gândit și incredințat, că toate aceste mari nenorociri, cari bântue cu așa furie populația noastră rurală, provin, în cea mai mare parte, *mai numai din lipsa de hrană bună și îndestulătoare ; și*

Având în privire că afirmarea acesta se întemeiază pe faptul constant și indiscutabil, că aiurea ca și la noi, diferitele clase de meseriași și lucrători, cari se hrănesc bine, au o putere de muncă mult mai mare, și resistă mult mai mult, atât în suportarea greutăților zilnice ale vieții, cât și la năvălirea diferitelor bôle și epidemii ce aduc după sine fatalmente, munca peste măsură, sărăcia, necurățenia și unele miserii ale vieții ;

Având în privire că mai toți creștinii orașelor noastre și din Statele ortodoxe, împreună cu mare parte din servitorii altarului de toate treptele, cari au o cultură mai mare și au aprofundat mai bine spiritul învățătorei Mântuitorului Christos, sau au venit mai des în contact cu medicii, — au început de sute și decimi de ani așa îndulci și îmbunătăți hrana zilnică, fără ca printr'aceea să fi încetat a fi creștini buni ai sfintei noastre Biserici ortodoxe de răsărit ;

Având în privire că părinții duhovnicești ai tuturor bisericilor ortodoxe, și în special cei de prin orașe, au deslegat și deslégă, fără multă greutate și mai în toate împregiurările, pe fiii lor subtești, de încălcările ȓilelor de post, fără ca chiriachia bisericescă să fi socotit acest fapt ca o abatere a duhovnicilor de la canóne și regulile bisericesti ;

Având în privire că înșiși noi arhieriei, cu puterea harului ce avem, am deslegat tot-deauna pe semenii nostri, pe frații preoți și creștini, cari după incredințările

medicilor, ne-au mărturisit neputința lor de a posti ȓilele cât se cere acum creștinilor să postească, și nici odată deslegarea acesta a atins pe cei ce au făptuit-o sau s'au bucurat de ea ; pentru că ertarea creștinilor și deslegarea lor de asemenea păcate, nu a adus și nu va putea aduce nici odată vre-o vătămăre, nici credinței și dogmelor noastre nici canónelor și moralei creștine ; ci din contră măsura acesta duhovnicescă a fost privită în totdeauna ca o putere evangelică și ca o prisosință mare a Harului lui Dumnezeu, carele pe cele neputincioase le vindecă și pe cele cu lipsă le implinește ;

Având în privire că măsura acesta evangelică, harică și duhovnicescă, de a imputina ȓilele postirii și a se îngădui îndulcirea hranei de toate ȓilele, astfel precum prescriu medicii, a fost urmată în toate timpurile de către ceta arhierescă și duhovnicescă a întregii biserici ortodoxe de răsărit ;

Având în fine în privire ca sfântul și îndreptătorul Sinod al mării și mării biserici a întinsului și puternicului imperiu rusesc, a deslegat foarte de mult mâncarea de pește în toate posturile, fără ca celelalte biserici ortodoxe ale lui Christos să fi vedut în hotărîrea acesta eșirea bisericii rusești din marea confederațiune ortodoxă ce se compune din biserica grecă, română, sêrbă, siriacă, bulgară și muntenegrină, —

Pentru toate aceste și alte multe temeieri, cunoscute nouă/tuturor celor chemați prin harul lui Dumnezeu la sfânta și mare tréptă a arhieriei :

Noi subsemnații, smeriții și nevrednicii robii lui Dumnezeu, arhieriei, umiliți servitori ai altarului, și membri ai sf. Sinod, venim cu credință și cu dragoste, să rugăm cu căldură fiiescă pe sf. Sinod, păstoria cea mare și autoritatea cea mai înaltă a sfintei noastre biserici autocefale ortodoxe române, ca să binevoiiescă a numi din sinul său o comisiune de cinci membri, care să ia în studiere cestiunea de față și să vină cu un raport prin care să se cêră sfântului Sinod, pe de o parte *imputinarea ȓilelor de post*, reducându-se ele numai la timpul și numărul prevădut de sfintele canóne ; iar pe de alta, deslegarea pentru o hrană mai bună și îndestulătoare astfel precum prescriu medicii, pentru cei bolnavi și slabi, pentru lehuse și copii, pentru bêtrâni și neputincioși, pentru școle și cantine, internate și ospicii, pentru armată și țărănimea rurală, pentru cei ce vin regulat la serviciul divin, sau zidesc și contribuiesc la zidiri și întemeieri de biserici, școli, instituțiuni și ospicii de binefacere, precum și celor ce ajută pe fete la măritiș, pe tineri la învățatură, arte și meserii, și pe tot cel-ce face milă și judecată dreaptă cu veduva și cu orfanul, cu sêracul și mișelul.

Acesta fiind dorința noastră, vă rugăm de o mie de ori ca să o impliniți,

1899 Maiu 4.

(ss.) Parthenie al Dumării-de-jos

Licențiat și doctor în teologie de la facultatea de teologie din Athena.

Predică

pentru Dum. I. după Rosalii (a tuturor sântilor).

„Amin ție voué : că voi, cari a-ți urmat mie, când Fiul omenesc va șede pe scaunul mării sale va lua înșutit, și va moșceni vieța vecinică“. (Mat. c. XIX v. 28 - 29).

Sânta maica bșerică în tótă ȓiua cere întru ajutoriu pãrtinirea unui sânt, ca acela se ducã rugãciunile făcute de ea înainte ziditoriului și rescumpãrãtorului ei, pentru că se o susținã neclãtitã pãnã la capëtul veacurilor, érã credincioșii ei sã dobëndescã iertarea pecatelor și dupã acéstã vieța trecëtore, cea vecinicã și fericitã. Astãdi iubitiilor, sânta bșericã nu se întórece cu rugãciunile numai cãtrã un sânt, ci se rógã de întrãgã cétã a sãntilor, ca D-șeu se dea tãrie nefuvinskã bșericiei sale, ca se pótã sta neclãtitã în contra tuturor ispitelor lunei. Ne îndemnã sânta bșericã astãdi, spre lauda și închinarea acelor sãnti, cari au petrecut vieța pãmëntescã întru împlinirea poruncilor mãntuitoare, învingãnd tôte ispitele diavolului și astãdi se bucurã de fericirea, de carea s. Pavel ȓice, cã „Ochiul n'a vëđut, urechia n'a auđit și la inima omului n'a strãbãtut, care a gãtit'o D-șeu celor ce-l iubesc pre dënsul“ (I Corint. 2, 9). Au ajuns sãnti acolo, unde primesc dela D-șeu fericire nestrãmutatã, pe carea nimenea nu o șcie, fãrã numai cei ce o iau (Apocal. 2, 17).

Pentru aceea voesc în ȓiua de astãdi a vë vorbi despre mijlõcele și calea, pe care au ajuns ceta întrãgã a sãntilor, la fericirile vecinice, la Jerusalimul ceresc „care n'are trebuință de sóre, nici de lunã se lumineșe în el cãci mãrirea lui D-șeu la luminat și Mnelul este luminãtoriu lui (I. bib. 21, 23). Ca așã cunoscënd calea și mijlõcele, dupã ce vom trece prin mórte la vieța se ne putem și noi desfãta dimpreunã cu aleșii și plãcutii lui Dumneșeu.

Isus, dupã ce s'a lãșit fama în tótã Galilea despre faptele suprafiresci ale lui, cari au atras mulțime de popor la dënsul, s'a suit într'un munte, ca acolo singur, întru rugãcini se petrecã cu Pãrintele șeu ceresc. Érã făcëndu-se ȓiua s'a pogorãt la põla muntelui și a aflat o mulțime de ómeni așceptãnd — unii ea se audã învëtãturile sale csresci, alții ca sã se mire de faptele și minunile ce așceptau sã le facã Isus, iar alții cređënd în puterea d-șeescã a lui Isus, așceptau întru nepotița lor sã și capete sãnãtatea perdutã. Ca se credã poporul lucrurile și învëtãturile ceresci, a sciut Isus Domnul nostru, cã acela trebe pregãtit și întãrit în credință prin fapte și minuni vederate : drep aceea numai decãt s'a apucat de vindecarea celor bolnavi, cã așã vëđënd poporul puterea d-șeescã, se nu se indoescã despre acelea, ce avea sã-le propoveduescã mai târđiu. Apoi începã a grãi El ȓicënd : „fericiți cei sãraci cu Duchul cã acelora este împãrãția ceriurilor“. Din cuvintele acestea se vede, cã Isus, n'a așsigurat omenimea cu fericiri pãmëntesci — ci ceresci, nu-i fericese pe cari trãesc numai pentru vieța acéstã, cari își cãrcã fericirea întru agonisirea averilor trecëtore, pentru-cã averea fãrã cumpët duce pe om la pãcate, 'l lãgã, cu totul de cele pãmëntesci, uitãndu-și de cele viitõre, îl îndemnã spre o vieța desfrãnatã. Dar se nu cugetați cã dõrã Isus cu totul a osëndit averea, nu. Cãci averea în mãna celui cucernic e arma mãntuirii și nu a osãndirii ! Acea, cari folosec averea spre mãrirea lui D-șeu, spre ajutorarea celor lipsiți, spre mãngãierea celor necãjiti, acei cari „nu nãdãrduesc spre avuția nestatornicã, ci întru Dumneșeu cel viu“ cari mai vërtos „fac lucruri

bune și se îmbogãțesc în fapte bune, agonisinduși lor și temelia bunã în veacul viitoriu“ (I Timot. c. VI v. 17 19) nu vor fi lipsiți de vederea Tatãlui. Și érãși nu cugetați nimenea cã dõrã Mãntuitorului Christos la tõi se-racii le ȓice „fericiți“, nu ! pentru-cã sunt sãraci, cari a-vereã moșceniã dela pãrinți, cãștigatã cu lacrãmi și sus-pine, prin negligență și alte fãrãdelegi, și-o au prãpãdit tótã, în loc se o foloseascã dupã scopul înalt și mãrirea prefului cu care au fost rescumpãratã. Nu atari seraci se ȓic în sãntã scripturã „fericiți“, ér Mãntuit. Christos nu-mai pre cei sãraci cu Duchul îi numesc „fericiți“ ! Și óre la cari le ȓice Isus sãraci cu Duchul ? La aceia cari au avut-o, dar cu sufletul lor se bat dupã o altã avuție statornicã și nu se lãgã de cele trecëtore, ci averea carea o au din darul lui D-șeu o țin și o privesc de un mijloc dat lor pentru mãntuirea sufletelor.

Dupã aceia numesc Isus de fericiți pre cei blãndi, ȓicënd : „Fericiți cei blãndi cã aceia vor moșceni pãmëntul“ !

Pre aceia îi numesc Isus blãndi, cari cu blãndețe și severșese lucrurile sale, și de ómeni sunt cinștiți și iubiți“ (Sirach 3, 17). Prin blãnde nu trebe sã se stingã în om focul iubirii mãrirei și laudei cãtrã D-șeu. Se ȓice cã Moisi a fost cel mai blãnd om în tot Israilul, și totuș aprins de zelul și focul iubirii cãtrã D-șeu, a redicãt arma în potriua închinãtorilor de idoli. Isus a fost simbolul blãndeței, și totuș a împletit sbiciu de a alunga din bșericã pe aceia, cari făceau bșericã casã de neguțãtorie. Despre atari blãndi vorbesee Isus, cari pentru mãrirea lui D-șeu așitã în alții și aperã credința cea adevãratã, iar nu se rușineazã de ea. Acestora le ȓice Christos, cã vor moșteni pãmëntul. Ce cugetați Iubitiilor ! ce pãmënt ? Dõrã pãmëntul acesta, care pe cei vii ne nutreșce, iar celor morți le primesee osëmintele în sinul șeu ? Nu, ér pãmëntul acela dupã care cu credință așceptãm cu psalmistul, când ȓicem : „Cred, cã voi reda bunãtãțile D-lui în pãmëntul celor vii“. (Ps. XXVI. 19).

„Feriți cei ce plãng cã aceia se vor mãngãia.“ Nu aceia sunt fericiți, cari deplãng perderea averilor trecëtore, ci aceia cari sã tãnguiesc și sãșpinã pentru pierdereã sufletului. Superarea pentru lucrurile trecëtore ne aduce mórteã trupescã, iar acelor sufletesci mãntuire, dupã ȓisa Apost. Pavel : „Intristarea care e dupã D-șeu po-cãință spre mãntuire lucrãzã, iar intristarea lunei mórte lucrãzã (Epist. II. Cor. 7, 10). Fericiți cari întru suferințe i-și cãștigã mãntuirea sufletului, aceia sunt, cari sãmênã cu lacrãmi și secerã cu bucurie (Psm. CXXV. v. 6) Cu bucurie vor secerã când va veni ȓiua respãtirii „și va șterge D-șeu tótã lacrimã de pre ochii lor.“ (Apocal. VII. 17). Conducëndu-i în fericirea aceea, care nu se pôte asemãna cu suferințele din lumea acéstã.

Nu numai „cei ce plãng ci și cei ce flãmãndesc și insetoșazã“, dar nu de mãncãri șeu beuturi pãmëntesci ci de dreptate, care insetoșã dupã cuvëntul vieții și dupã învëtãturile mãntuitoare, cari sunt lipsiți de cunoșcința lui D-șeu și totuși doreș a slugi lui, dar nesciind cum — nu pot, și sufletul lor în veci insetoșã dupã cunoșcereã adevãratã a aceluia care i-au adus dintru neființă la ființă se vor bucura de fericirea vecinicã.

„Fericiți sunt cei milostivi, cã aceia se vor milui“. Milostivirea e jertfã plãcutã lui D-șeu, prin milostivire se aratã iubirea creștinescã, ca o jertfã vie adusã Pãrintelui ceresc, nu încuind ușa dinaintea celui urgisit, ci primind cu brațe deschise pe cel certat de sörte turnãnd balsam vindecãtoriu pe ranele celui strãin, se aratã milostiv și se face vrednic de cuvintele lui Christos : „Amin ție voué, încãt ați făcut unuia dintru acești mai mici ai mei, mi-e mi-ați făcut. Dar, dorere, cã inimile nõstre s'au rãcit de cãtrã faptele creștinesci ; vedem destui lipsiți, inse

puțin ajutător, destui necăjiți, dar puțini mângăitori și pentru acea ne dice „slugi netrebnice“.

O atare cale a mântuirii e calea inimii curate pentru-că dice Dl Christos: „Fericți cei cu inimă curată, că aceia vor vedea pe D-zeu“. Adecă fericți sunt aceia, în a căror inimă nu e séménată neghina reuțății, ci sunt albe și curate de tot cugetul réu. Fericți sunt aceștia pentru că ei sunt biserica Duchului sânt, care le spune și-i învață ce este adevărul, cari sunt poruncile lui D-zeu, ce este viața cea sfântă și creștinescă, care duchul sânt îi sfătuește și însemnă că depărtându-se dela calea fărădegiilor se pășescă pe calea sfințeniei, că lăpădând dela sine poftele trupești, se caute cele ceresci rogându-se cu psalmistul: „inimă curată zidesce întru mine D-zeule, și duch drept zidesce întru cele din lăuntru ale mele“! Aceștia sunt iubii mei, cari cu tot dreptul pot striga cu psalmistul: „nu mă lăpăda dela fața ta“; aceștia sunt acei cari se pot numi și „făcători de pace“ și se cheamă fiii lui D-zeu“.

„Fericți cei ce sufer pentru dreptate, că acelora este împărăția ceriurilor“. Întru adevăr sunt fericți, pentru-că ei fiind drepti și alipindu-se de adevărul cuvântului evangelic viețuiesc după acela ca se placă lui D-zeu. Iar aducând diavolul ispite și suferințe nedrepte asupra-le, se odichnesc întru făgăduința D-lui. „Cel ce va suferi până în capăt acela se va mântui“! Ei se linistesc în dreptatea și nevinovăția lor, se mângăie, cu aducerea aminte de patimile și suferințele nedrepte a lui Christos și aducându-și aminte de o altă făgăduință a Mântuitorului: „Fericți veți fi când vă vor batjocori pre voi și vor goni și vor dice tot cuvântul réu în contra vóstră mințind pentru mine. Bucurați vă și vă veseliiți că plata vóstră multă este la ceriuri“ sunt statornici pre lângă credință, sântenie și adevăr! Din aceste cuvinte ale Mântuitorului se vede Iubiții mei, că pentru ce mergeau de bună voie Prea mării și sântii martiri la suferințele cele mari pentru-că știau că resplata ce-i aștepta în ceriuri e vecinică, care resplata nu o pot lua nici furii, nici ródé molliile. Pentru suferințele din lumea acésta s'au chieamt la cina nunței Mnelului. Acolo ved fața în fața pe Împératul împéraților, pre Domnul domnilor, ședénd întru preamărirea pe scaunul cel ceresc. Amin.

Georgiu Cherecheșiu,
preot ort. rom.

Care este misiunea învățătorului?

Sublimă și mărită este misiunea învățătorului. Pe cât însă este de sublimă și măreță, pe atâta este de grea cugetând la multele obstacole spinóse pe cari le intimpină învățătorul în demersul operațiilor sale.

Misiunea, carea ni este incredințată nouă, ne îndemnă se fim acel factor just, dela carele depinde sórtea fie-cărui individ, a familiei, a bisericeii, a națiunii și a statului. Și cu drept cuvânt învățătorul este primul factor însemnat al popórelor, căci densusul în poziția sa, se póte privi de primul comandant în fortărăța sa școlă, operând primele învingeri dintre cele două elemente rivale: a adevărului și luminei contra intunerecului și ignoranței, ce de atâtea vécuri pórtă cele mai înverșunate lupte neinvinse una contra celei alalte.

„Noi suntem lumina și sarea pământului“, după disa Mântuitorului nostru Isus Christos.

Și apoi se știe, că o lumină pusă într'un loc umilit, jos și necorespunďător, va lumina dubios; pusă însă, la un loc înalt și corespunďător, va lumina pretutindenea cu o lumină intensivă și plăcută.

Este deci cert lucru, că de învățătorime este incopciată aceea justă respundere, carea este chemată a pune basă fundamentală tinéretului fraged credințat nouă, — speranța viitorului, — cu cari avem se esoperăm monumentele grandioase la cari doresce se ajungă veri-care națiune conscie de sine.

Învățătorul este deci, pionerul însemnat al culturii, dela carele și prin carele se promovează și se întăresce aceea masă, carea forméază speranța idealului viitorului nostru. Învățătorul este, carele infiltrează în odraslele sale primele idei și moravuri bune, cari vor influența asupra individului și-l vor călăuzi în toate împrejurările vieții sale. Și dacă cineva a devenit mare prin talentul său geniul său, în locul prim i se datoresce renumele numai învățătorului său bun ce l-a avut, și carele l-a ridicat la acel renume. Și tot numai învățătorul este, carele croesce sórtea popórelor pe seculi și milenii, de el avem datorința morală să ne îngrijim.

În veci nemuritoriul principe Bismarck, afirmase cu ocasiunea resbelului franco-germán din 1870, unde germánii deveniseră invingătóii, că pe francezii școlă i-a invins, respective învățătorimea cea bravă a germanilor.

În acelaș înțeles a vorbit și Lordul Brougham, când đisese că: Dominantele nóstre este învățătorul, alfabetul său e mai puternic, decât baionetul soldatului.“

Renumitul francez Jules Simon încă afirmase, că poporul carele are școléle cele mai bune e sau va fi cel dintăiu pe lume, ér Ioan gură de aur: „Mai escelent decât toți pictorii și sculptorii și decât toți cari servesc artele frumoase, este pentru mine acela, care șcie cultiva spiritele june.“

Ecă deci, vr'o câteva aserțiuni, — sublime cuvinte la adresa învățătorului, carele educă și instruéază speranța fie-cărui popor.

Drept aceea, toate statele luminate și popórele rívnițóre pentru cultură și progres, sau interesat serios de sórtea învățătorimeii, ca să-si póta indeplini neinpedețați de capriciile unora său altora datorințele și obligamintele lor, asigurându-le în schimbul sacrificiilor o mulțime de drepturi, pe cari i le garantéază o mulțime de legi școlastice. Nici nu se póte implini altmintrelea cu conscientiositate acésta măreță misiune a învățătorului, dacă nu li s'ar fi asigurat acele frumoase drepturi cari constituiesc cardinalele condițiuni de subsistință, de respect și autoritate, și de demnitatea potrivită învățătorului. Durere însă, că chiar și ađi în era civilizațiunii, încă esistă mulți, cari necunoscând toate acele drepturi garantate prin legile școlastice, precum: Art. XXXVIII din 1868, XXVIII din 1876, XVIII din 1879, XXX din 1883, XV din 1891 și XXVI din 1893; apoi

Art. XXXXII din 1875 și XLIII din 1891 și alte multe ordinațiuni, îi se suprimă de multe-ori în mod volnic unele din acele drepturi frumoase, subordinându-se unor stări umilitoare, cari sunt de comun efușul natural al multelor anomalii odioase, și prin ce în mod adese-ori grav și simțitor se știrbesce autoritatea și respectul învățătorului.

Și este cert, că autoritatea și respectul pierdut odată nu mai poté fi nici vorbă de progres în nimica; acolo regresul își ia dimensiunile sale.

Ce se nasce în asemenea împrejurări, decât nu disconsonanțele formidabile atât de desastrose pentru prosperitatea respectivului popor? Este apoi necontestavér, că datorințele cu drepturile fie-cărui individ trebuesc se echilibreze, dacă e vorbă se nu obvină chestiuni de natură abnormală; și nu fără motive, căci asta este starea echitabilă carea există și predominază ordinea tuturor lucrurilor.

Este apoi nu puțin adevérat, că zelul și abnegațiunea învățătorului cu atât se potențază mai tare, cu cât sacrificiile sale sunt mai serios luate în considerațiune și cu cât acelea sunt apreciate după merit, recompensându-se la timp cu competența corespunzătoare în schimbul ecivalentelor prestate.

Imperativ necesar este dară, că misiunea învățătorului să-și poté avé valoarea ei cât mai sublimă; să îi se amelioreze primirea competenței sale învățătoresci la timp, respective se îi se plătescă la vreme leafa cel puțin, dacă ni stă la inimă și dorim binele bisericeii și poporului, — evitând prin asta totodată, o mulțime de flagrante conflicte, incompatibile de caracterul acelora ce sunt chemați se lucre în via Domnului, și cari își au de urmare ruina poporului.

Vorbind acum în special, față de învățătorimea noastră confesională carea mai mult ori mai puțin esfe subordinată neajunsurilor materialistice din cauza neplătirii salariului său la vreme, foarte salutară și demnă de laudat a fost idea și propunerea sulevată în sinodul nostru eparhial din ést an în afacerea incasării regulate a cultului prin organele administrative politice.

Prin aceea incasare și plătire regulată a salariului învățătoresc multele rele ce de regulă să iscau din acesta cauză s'ar saca, ér ca consecință, misiunea învățătorului și-ar avé valoarea ei adevérată împlinindu-o cu acurateță cuvenită, ridicându-ne ast-fel cătră idealul nostru dorit.

Bazoș, în Maiu 1899.

Aurel Bădescu,
învățator.

D I V E R S E.

* *Examenele dela școla superiőră de fete din Arad*, la finea anului școlastic 1898/99 se vor ține după programa următoare:

1. Mercuri în 9/21 Iunie dela órele 3—6 p. m. examen din Religie, Limba Română, Limba Maghiară, Limba germână și Pedagogie.

2. Joi în 10/22 Iunie dela órele 3—6 p. m. examen din Istorie, Geografie, Matematică, Fizică, Chimie, Istoria naturală, Higienă și Economie.

3. Vineri în 11/23 Iunie dela órele 3—6 p. m. examen din musica vocală, instrumentală și declamațiuni.

Lucrul de mână va fi espus în decursul examenelor.

Directiunea invită pe binevoitorii școlei să asiste la aceste examene.

* *Himen.* Dl Vasiliu Terebențiu teol. abs. și-a incredințat de viitoare soție pe Dșóra Tiberia S. Piglea fica preotului nostru din Izvin. Felicitările noastre!

Avis. La biserica gr. or. rom. din Vinga se caută un învățator pensionat care ar dori se ocupe postul de cantor. Remunerațiunea anuală face 150 fl. A se adresa la subșerisul paroh local Petru Cimponești.

* *Dare de seamă și mulțămită publică.*

Cu ocasiunea concertului și teatrului dat de școlarii nostri din Cefa Luni a două și de s. Paști, constat, că n'am fost sprijiniți de inteligența română în mod satisfăcător. Fiind-că la noi nu este ospătărie ni-am îngrijit ca óspeții să fie cât de bine primiți. Aducem deci mulțămita noastră acelor P. T. D. cari cu ocasiunea acesta ne-au onorat cu prezența lor și ne-au dat sprijinul necesar. În special mulțămim d. lor preoți: Eutimie Blaga dela Tulca, Georgiu Blaga din Homorog și notarul din Tulca Ormay Lajos. Ofert ni-a venit dela vrednicul nostru protopop Rever. Domn Nicolae Rocsin, (carele împiedecat fiind d'a participa din cauze familiare) 5 fl. Suprasolviri au intrat dela următorii d. ni: Aron Popovici învățator pens. Inand 50 cr.; Petru Paul, inv. Berechiu 10 cr. Csismadia Rudolf Cefa 50 cr. Ioan Albu, notar Avramul sup. 50 cr. Eutimie Blaga 50 cr. Georgiu Blaga 50 cr. Ormay Lajos 50 cr. Venit de tot a fost: 22 fl. 60 cr. ér spese 20 fl. 16 cr. Rămâne venit curat 2 fl. 44 cr. Cefa la 1 Iunie 1899. Ioan Costa, învățator.

* *Băile Herculeane*, renumite prin puterea lor vindecătoare de cele mai cerbiciose bóle, sunt dintre cele mai vestite în tótă Europa. Cursalonul, escelent îngrijit de Dl Eisenstädter, este unic în felul seu. Sesiunea s'a început în 15 Maiu n. a. c. și în lista óspeților din tótă lumea, dar mai ales din România, arată deja la aprópe 2000 nume.

* *Esamene școlare.* Ca asistent și óspe al examenului ținut în comuna Bazoș la 3 Iunie st. n. vin avé comunica unele impresiuni câștigate, cu ocasiunea acestui act momentuos. Esamenul amésurat circulariului, s'a ținut sub presidiul M. On. D. protopop și inspector școl. Dr. Traian Putici începându-se la 9 óre a. m. în sala de învățământ a băetelor conduse de colegul D. Dimitriu Tigu. Răspunsurile peste tot luate a fost indestulitoare din partea micuțelor fetițe prin ce s'a dovedit vrednicia învățătorului Tigu.

La 11 óre, s'a început esamenul în sala de învățământ a băieților condusă de colegul Aureliu Bădescu. Vorbind în meritul acestui examen, marturisesc cu conștiință deplină, că materialul vast și variat — ales mai mult pentru viața practică percurs în decursul anului școlastic 1898/9 din feliuritele obiecte de învățământ, din istoria biblică, limba română, stilistica, limba maghiară, aritmetica, geometrie, constituțiua bisericească, constituțiua

politică, geografia, fizica și chimia, istoria patriei și națională, horticultura, stupărit, matasărit, mineralogia, cant și — divizat gradului individualității băeților, conform principilor pedagogice precum și responsurile clare și precise a-le băeților a dovedit diligență și desteritatea inv. A. Badescu.

La intrarea păr. protopop și inspector școlar, a fost întâmpinat cu „întru numele domnului“, cântat în cor quartet de școlari. Vre-o câteva mese erau elocote cu o mulțime de obiecte de intuițiune precum pe masa presidentială afară de Conșpectul sistematic făcut asupra materiei de învățământ, Clasificațiune, Programa, etc. câștigate și pregătite cu mult gust, am vădută probleme caligrafice scrise foarte frumos, apoi modele stilistice, modele de Obligațiuni, Chitanțe, — Recunoștință, Contracte, Adeverinți etc. Pe mesele celelalte erau elocote următoarele lucruri intuitive: o mulțime de sticlucie uniforme cu sămănaturi, alte sticlucie cu lucruri mineralogice, lucruri din ramul stupăritului, și mătăsăritului, ér apoi o mulțime de aparate fizicale și chemice precum și lucruri geometrice.

Responsurile corecte a-le elevilor a dovedit sacrificiile d-lui Badescu.

Deși vremea era frumoasă, ér ómenii încungiurați de lucrul mult al câmpului, a participat la esamen aprópe 60 ómeni și o numerosă intelegentă.

La finea esamenului părintele protopop și inspector școlar Dr. Traian Putici a ținut o frumoasă vorbire plină de învățături apreciând între altele, multele folóse ce le aduce elevilor cunoștințele câștigate în școlă. Accentuiază apoi ca tóte aceste cunoștințe ar rămâne zadarnice și ne folositoare tineretului, dacă acela n'ar continua mai departe cele învățate în școlă, prin cetirea cărților bune și folositoare. A îndemnat apoi: la cercetarea sântei biserici, pentru că numai prin bis. se susține religiozitatea și bunăstarea, unicele condițiuni de fericeire a-le ómenimei.

După esamen s'a premiat elevii cei mai diligenți, cu unele cărți populare donate de: „Asociațiunea transilvaniei pentru cultura și literatura poporului român al desparțiamentalui Timișorii.“ Bazoșiu, 6 Iunie 1899. n. Augustin Petcu învăț. pensionat.

Concurs.

Cu termin de 30 de zile dela prima publicare în fóia „Biserica și Școlă“, se eserie prin acésta concurs pentru deplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătorești din inspectoratul Timișorii:

1) **Bodrogu-vechiu**, cu emolumentele anuale: bani gata în numărar 300 fl., cortel acomodat și 2 grădini pentru legumărit. Pentru tóte celelalte trebuințe școlare se îngrijește comitetul parochial. Conducătorii de cor vocal vor fi preferiți.

2) **Bobda**, cu emolumentele anuale: a) în bani gata 180 fl. cu tot cu conferință și scripturistică; b) 60 chible de grâu; c) 4 jughere de pământ; d) 12 metri de lemne; ér pentru încălditul salei de învățământ cât va avea trebuință; e) cortel liber cu 2 chilii și grădină; f) dela în-

mormântări unde va fi poftit 1 corónă. Se recere capabilitatea de a conduce corul vocal esistent.

3) **Pustiniș**, cu emolumentele anuale: a) în bani gata 200 fl.; 10 fl. pentru conferințe și 5 fl. pentru scripturistică; b) 50 chible de grâu; c) 4 stg. de paie pentru încăldirea salei de învățământ; d) dela înmormântări unde va fi poftit 1 corónă.

Reflectanții au să-și asternă recursurile provédute cu testimoniu de ecalificația și limba magiară, adresate concernintelui comitet parochial, la P. O. Domn Dr. Tr. Putici ppresbiter și inspector de școle în Timișóra (Fabric). Competenții vor avé să se presente în vre-o Daminecă ori sərbătóre în s. biserică din comuna la care competéză, însă nu în ziua alegerii, spre a-și aréta desteritatea în cant și tipic.

Dat, din ședințele concernintelor comitete parochiale în Mai 1899. Comitetele parochiale.

Cu consensul ppresb.: Dr. TR. PUTICI, m. p. insp. școl.

Pentru deplinirea postului de învățator gr. or. rom. din **Tornia** Cottul Cenad protopopiatul Arad cu termin de alegere pe 15/27 August a. c. Emolumintele: 300 fl. v. a., 10 fl. conferință decă participă, 8 fl. scripturistică, 3¹/₂ jughere pământ arătoriu, 2 orgii lemne pentru învățătoriu, locuința liberă cu grădina de legumi; de curățitul și încălditul școlii se îngrijesce Comuna bis.; darea erarială o solvesce învățătoriu.

Aspiranții au a-și trimite recursurile cu tistimoniu de ecalificațiune și din limba magiară, adresate comitetului parochial din loc, protopopului tractual inspector școlar Moise Bocșanu, până în preséra zilei de alegere și a-se presenta la fața locului pentru a-și aréta desteritatea în cântare și tipic.

Alegéndul numai după un an de probă va fi recomandat spre aprobare la locul competente.

Dat în ședința comitetetului paroch. ținută la 28 Mai v. 1899.

Pavel Moga, m. p.
pres. com. par.

Vasilie Ilie, m. p.
notar com.

Cu șcirea mea: MOISE BOCȘANU, m. p. protopop și inspector școlar.

Pentru indeplinirea definitivă a postului de învățator din comuna **Aldești** (inspectoratul Buteni) în urma hotărării comitetului și sinodului parochial concernent si pe baza resoluțiunei Venerabilului Consistoriu diecesan dto 15/27 Mui a. c. Nr. 2912, prin acésta se eserie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în fóia „Biserica și Școlă.“

Emolumintele împreunate cu acest post sunt: a) în bani gata 212 fl.; b) 7 șinice de grâu à 6 fl. = 42 fl.; c) 3 șinice de cucuruz à 5 fl. = 15 fl.; d) 3 orgii de lemne pentru învățator à 7 fl. = 21 fl.; e) 3 orgii de lemne pentru școlă; f) venitele cantoralii 10 fl.; de tot 300 fl. v. a.

Recurenții pentru acest post învățătorese sunt avisați, ca recursurile lor, ajustate cu documentele legale recerute și adresate comitetului parochial din Aldești, se le substernă Preaon. Oficiu protopresbiteral din Buteni (Butyin) com. Arad; până la terminul sus espus, și a se presenta în vr'o Duminecă ori sərbătóre în s. biserică, spre a-și aréta desteritatea în cântare și tipic.

Recurenții cu clase gimnasiale vor fi preferiți.

Aldești 10/22 Aprilie 1899.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IOAN GEORGIA, m. p. ppresb. inspect. de școle.